

Ink 2004 -01- 29

2004-01-28

Dnr 050-1738-2003/04

Till konstitutionsutskottet

Jag vill för konstitutionsutskottets granskning anmäla regeringens utnämningsspolitik.

En granskning av de statliga utnämningar som gjorts på moderaternas riksdagskansli avseende perioden 2001-2004 visar att sammanlagt 29 generaldirektörer utnämnts. Av dessa har tolv politisk bakgrund.

Tio av de tolv utnämnda generaldirektörerna med politisk bakgrund har koppling till socialdemokraterna. Nio generaldirektörer med koppling till socialdemokraterna har lämnat sina uppdrag under perioden. Samtidigt som antalet generaldirektörer med politisk bakgrund under perioden har minskat med två har antalet generaldirektörer med socialdemokratisk bakgrund ökat med en.

Antalet generaldirektörer med koppling till ett annat parti än socialdemokraterna har minskat med tre under perioden i och med att fem generaldirektörer med koppling till borgerligheten lämnade sina uppdrag medan endast två med borgerlig bakgrund (koppling till moderaterna) utnämndes.

En motsvarande studie av utnämnda landshövdingar visar på samma mönster. Under åren 2001-2004 har regeringen utsett 14 landshövdingar. Av dessa har tolv politisk bakgrund.

Sex av dessa tolv, och sex av de som lämnat sina uppdrag har koppling till socialdemokraterna. Antalet socialdemokratiska landshövdingar under perioden är därmed konstant.

En landshövding med bakgrund inom vänsterpartiet har utsetts.

Av de landshövdingar med en annan politisk bakgrund än socialistisk har fem av de utnämnda och sex av de som avgått koppling till borgerligheten. Antalet landshövding med borgerlig partibakgrund minskade således med en under perioden.

Grundlagen ställer krav på saklighet vid statliga tjänstetillsättningar. Detta måste beaktas även av regeringen vid utnämningar av högre befattningar. Bestämmelsen om förtjänst och skicklighet i regeringsformen 11 kap. 9 § syftar inte bara till att garantera den offentliga förvaltningens oberoende gentemot staten utan också till att upprätthålla medborgarnas tilltro till den statliga förvaltningen som sådan.

Mot den här bakgrunden är det anmärkningsvärt att den nuvarande socialdemokratiska regeringen i stor utsträckning tycks använda utnämningssmakten som ett belöningsinstrument för det egna eller närstående partiets företrädare.

Den socialdemokratiska regeringens förfarande vid statliga utnämningar hotar att urholka det svenska systemet med självständiga ämbetsverk. Konstitutionsutskottet bör granska hur regeringens utnämningsspolitik står i överensstämmelse med regeringsformens krav på förtjänst och skicklighet.

Inger René
riksdagsledamot (m)